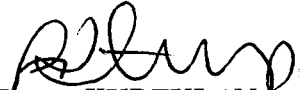

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de zenginlerin sermayesini teşvik, hibe ve vergi affı gibi uygulamalar ile büyüttüğü, yoksulların enflasyon karşısında gelirlerinin her geçen gün daha fazla eridiği bir dönem yaşanmaktadır. Yurttaşların borçlarının büyüdüğü bir süreçte, özel bankaların net kârlarının rekor düzeyde arttığı gözlemlenmektedir. Özel bankalar kâr ederken kamu bankası olan Ziraat ve Halkbank ise zarar açıkladılar. Yanı sıra TÜİK verilerine göre yıllık gıda enflasyonu yüzde 30 seviyelerinde, işsizlik rakamları ise 11,6 seviyelerindedir. Konut ve Otomotiv satışlarında rekor düşüşler yaşanırken 2018 kepenk indiren esnaf sayısı bakımından son 4 yılın en kötü senesi olarak kayıtlara geçmiştir. Tüm bu ekonomik göstergeler siyasi iktidarın ülkeyi yönetemediğine işaret etmektedir. Seçime giderken ekonomide yaşanan çöküşün gizlenmeye çalışılmasının sorunları büyüteceği gerçekliğinden hareketle, ekonomik krizin önüne geçilmesi, başta siyasi kriz olmak üzere tüm sebeplerine çözüm bulunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Fatma KURTULAN

HDP Grup Başkanvekili

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Son günlerde yayımlanan kamuoyu araştırmaları, Türkiye’de halkın en önemli sorununun ekonomi ve işsizlik olduğunu göstermektedir. Ekonomi yönetimi ülkedeki herhangi bir siyasal süreçten bağımsız olmadığı için gelinen nokta ekonomik kriz ile birlikte siyasi kriz olarak da adlandırılabilir.

Siyasi iktidar seçim ekonomisini harekete geçirmek için sürekli yeni teşvikler çıkarmaya çalışsa da halkın gündemi ekonomi kriz olarak kalmaya devam etmektedir. Ekonomik krizin hissedildiği en önemli yer ise hayat pahalılığıdır. TÜİK, 2019 yılı Ocak ayı enflasyon rakamlarına göre TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 20,35 olarak gerçekleşti. Hem aylık hem de yıllık olarak en yüksek artış ise gıda ve alkolsüz içecekler grubunda oldu. Gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki yıllık artış yüzde 30,97 rakamını buldu. Tarımsal üretimi ile kendi kendine yetebilen hatta ihraç edebilen bir ülke konumundan, halk bırakalım üretim yapmayı tüketemez hale geldi. Pazarda domates fiyatı 10 liraya, sivri biber-patlıcan 15 liraya, kuru soğan 8 liraya, taze soğan 22 liraya ulaşmışken siyasi iktidarın ekonomide bahardan bahsediyor olması son derece ironiktir. Halk pazardan, marketten poşet poşet, kilo kilo aldığı meyveyi, sebzeyi tabir yerinde ise tane tane almaya başladı. Krize neden olan bu ekonomi politikalarının devam etmesi durumunda halk ekmeği de dilim dilim almaya başlayacaktır.

Otomotiv Distribütörleri Derneği verilerine göre otomobil satışları en düşük seviyede gerçekleşti. Otomobil ve hafif ticari araç pazarı Ocak ayında yıllık bazda yüzde 59 azalarak 14 bin 373 âdete geriledi. Ekonomistler otomotiv sektörünün diğer sektörler gibi TL’nin değer kaybetmesi ve kredi oranlarının yükselmesi sebebiyle düşüş yaşadığını belirtmektedirler.

Asgari ücretlinin aldığı zam, enflasyon oranlarının kanıtladığı gibi erirken ve batan esnaf sayısı sürekli artarken sermayenin zenginliğinin artmış olması siyasi iktidarın ekonomik tercihlerinin nereye yöneldiğini göstermektedir. BDDK verilerine göre, bankaların geçen yılki kârı yüzde 10 artışla 53,52 milyar lira oldu. Bu dönemde bankaların elde ettiği toplam faiz geliri, 2017 yılına kıyasla yüzde 48,9 artarak 2018’de 368,5 milyar liraya çıktı. Faiz giderlerini çıkarıldığında özel bankaların geçen yılki net karları yüzde 28,9 artışla 146,2 milyar TL’ye ulaşmıştır. Özel bankaların kâr ettiği dönemde kamu bankalarının zarar açıklaması kaynakların aktarıldığı yeri göstermektedir. Ziraat Bankası ve Halkbank’ın 2018 yılında toplam 3,6 Milyar TL zarar ettiği

açıklandı. Telekom gibi özelleştirilen kurumların zararını ve medyanın el değıştirmesi gibi konuları üstlenen Ziraat Bankası ve Halkbank son beş yılda toplamda 13 milyar TL zarar etmiş durumdadır.

TÜİK'e göre işsiz sayısı 2018 yılı Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 501 bin kişi artarak 3 milyon 788 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 1,3 puanlık artış ile %11,6 seviyesine yükselmiştir. Ekonomik kriz kendini emek alanında da oldukça yakıcı bir şekilde göstermektedir. DiSK-AR'ın raporuna göre geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 18,3 olmuştur.

Tüm bu veriler ışığında, ekonomik krizin daha fazla derinleşmesini engellemek ve çözüm yollarını bulmak amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.